

III USKONTUNNUSTUS

Kysymys: Milloin Uskontunnustus luetaan?

(Vastaus: Muun muassa aamu- ja iltarukouksissa, liturgiassa, kasteen sakramentissa ja kirkkoon liittämisesä)

Uskon yhteys tarvitsee yhteisen uskon kielen, joka sitoo kaikkia kirkon jäseniä, ja yhdistää heidät samaan uskontunnustukseen. Näin ollen me ortodoksisen kirkon jäsenet emme voi sanoa: ”Minä uskon omalla tavallani”.

Apostolinen kirkko on alusta asti ilmaissut uskonsa ja välittänyt sitä eteenpäin lyhyinä, kaikille uskoville ohjeellisina lauselmoina. Jo hyvin pian kirkko kuitenkin halusi koota olennaisimman osan uskoaan jäsenyksi yhteenvetoiksi, jotka oli tarkoitettu ennen kaikkea niille, jotka valmistautuivat kasteeseen. Pyhä Kyrillos Jerusalemlainen opettaa uskontunnustuksesta seuraavasti: ”Ihmiset eivät ole laatineet uskostaan tätä yleiskatsausta mielivaltaisesti, vaan siihen on koottu yhteen koko Raamatun tärkeimmät opit yhdeksi ainoaksi uskon opiksi. Niin kuin sinapinsiemenessä piilee monta oksaa pienessä jyvässä, niin tämä uskon yhteenveto käsittää muutamissa sanoissa Vanhan ja Uuden testamentin koko uskonnollisen tiedon.”

Kysymys: Miksi Uskontunnustusta kutsutaan juuri uskomme tunnustukseksi?

(Vastaus: Uskontunnustus ovat lyhyt yhteenveto uskosta, jota me kristityt tunnustamme)

Uskontunnustuksia kutsutaan myös uskon symboleiksi eli vertauskuviksi. Kreikan kielen symbolon –sana tarkoitti kahteen osaan murrettun tai jaetun esineen, esimerkiksi sinetin, puoliskoa, jota käytettiin esittäjänsä tunnistamisessa: osat liitettiin yhteen puoliskon tuojan tunnistamiseksi. ”Uskon symboli” tarkoittaa siis uskovien keskinäisen tunnistamisen ja yhteyden merkkiä. Lisäksi symbolon -sana merkitsee myös kokoamista ja yhteenvetoa. ”Uskon symboliin” eli Uskontunnustukseen on koottu uskon päätödet.

Uskontunnustus lausutaan ensimmäisen kerran kasteen yhteydessä. Uskontunnustus onkin lähinnä kastetunnustus. Koska kaste toimitetaan ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” (Matt. 28:19), jäsenetään uskon totuudetkin, joihin kasteen yhteydessä tunnustaudutaan, suhteessa Pyhän Kolminaisuuden kolmeen persoonaan.

Kysymys: Onko olemassa useita erilaisia uskontunnustuksia?

(Vastaus: Kyllä on. Meille ovat keskeisiä Apostolinen uskontunnustus ja Nikealais-konstantinopolilainen uskontunnustus)

Kysymys: Mitkä neljä keskeistä toimijaa mainitaan Nikealais-konstantinopolilaisessa Uskontunnustuksessa?

(Vastaus: 1. Isä, 2. Poika, 3. Pyhä Henki ja 4. Kirkko)

Nikealais-konstantinopolilaisen uskontunnustuksen ensimmäisessä osassa puhutaan Jumalan ensimmäisestä persoonasta ja ihmeellisestä luomistyöstä; toisessa osassa toisesta persoonasta ja ihmisen lunastuksen salaisuudesta; kolmannessa osassa kolmannesta persoonasta, pyhityksemme aikaansaajasta ja alkulähteestä; neljännessä osassa tunnustamme uskomme pyhään kirkkoon sekä vakuutamme odottavamme kuolleitten ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää.

Luetaan: Uskon yhteen Jumalaan, kaikkivaltiaaseen Isään, taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Kristityt uskovat kolmiyhteiseen Jumalaan – Isään, Poikaan ja Pyhään Henkeen. Kolminaisuus ei tarkoita kolmea Jumalaa, vaan yhtä Jumalaa, jolla on kolme itsenäistä persoonaa. Kaikkivaltias merkitsee, että kaikki on Jumalan kädessä, että Jumala vallitsee maailman kaikkeutta ja pitää yllä sen järjestystä. Raamatussa Jumalaa sanotaan moneen kertaan Isäksi ja ihmisiä hänen lapsikseen. Taivas merkitsee tässä yhteydessä Jumalan luomaa näkymätöntä maailmaa ja enkeleitä.

Luetaan: Uskon yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua, valo valosta, tosi Jumala tosi Jumalasta, syntynyt ei luotu, joka on samaa olemusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä, joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista, tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja Neitsyt Mariasta ja syntyi ihmiseksi, ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana, kärsi ja haudattiin, nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, astui ylös taivaisiin, istuu Isän oikealla puolella ja on kirkkaudessa tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita, ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Ensimmäisinä vuosisatoina kristittyjen piirissä syntyi useita harhaoppeja. Kirkon täytyi kirkolliskokouksissa puolustaa ja selventää uskon totuutta harhaoppeja vastaan. Koska suurin osa harhaoppeja kosketti Kristuksen persoonaa, niin Nikealais-konstantinopolilaiseen uskontunnustukseen kirjattiin Vapahtajan jumalallinen alkuperä ja pelastushistorian kannalta keskeiset elämän vaiheet.

Jeesus Kristus on jumalallisen persoonansa ykseydessä tosi Jumala ja tosi ihminen: siksi hän on ainoa välittäjä Jumalan ja ihmisten välillä. Kristuksella on kaksi luontoa, jumalallinen ja inhimillinen. Ne eivät ole sekoittuneet toisiinsa, vaan yhdistyneet Jumalan Pojan yhdessä persoonassa. Koska Kristus on tosi Jumala ja tosi ihminen, hänellä on inhimillinen ymmärrys ja inhimillinen tahto. Ne ovat täydellisesti alistuneet ja mukautuneet hänen jumalalliseen ymmärrykseensä ja jumalalliseen tahtoonsa, jotka ovat yhteiset Isän ja Pyhän Hengen kanssa.

Luetaan: Uskon Pyhään Henkeen, Herraan ja eläväksi tekijään, joka lähtee Isästä, jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan ja joka on puhunut profeettojen kautta.

Usko Pyhään Henkeen merkitsee sitä, että tunnustamme sen yhdeksi Pyhän Kolminaisuuden persoonista. Pyhä Henki toteuttaa yhdessä Isän ja Pojan kanssa meitä koskevan pelastussuunnitelman alusta loppuun asti. Pyhä Henki on armollaan ensimmäinen tekijä uskomme heräämisessä ja siirtymisessämme uuteen

elämään, joka on sitä, että ihmiset ”tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt Jeesuksen Kristuksen” (Joh. 17:3).

Luetaan: Uskon yhteen, pyhään katoliseen ja apostoliseen kirkkoon. Tunnustan yhden kasteen syntien anteeksi antamiseksi, odotan kuolleiden ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää.

Pyhä Henki, jonka Kristus, Kirkon pää, vuodattaa jäseniinsä, rakentaa, elävöittää ja pyhittää Kirkon. Kirkko on Pyhän Kolminaisuuden ja ihmisten välisen yhteyden sakramentti.

Laulu: Uskontunnustus (Voidaan myös lukea yhteen ääneen)